

Matrixanalyse van partijstandpunten over welzijn, zorg, werk, sport, veiligheid en onderwijs in verkiezingsprogramma's 2012
(bron: MO-groep, VNG (zorgdeel))

Onderwerp	PvdA	CDA	GL	SP	D'66	VVD	PVV	Christen ¹ Unie/S GP
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> -Zorg dichtbij -Terugdringen van marktwerking in de zorg -Maximum stellen aan schaalvergroting in onderwijs en zorg -20 miljard bezuinigen 	<ul style="list-style-type: none"> -Ruim baan voor burgerinitiatieven, vrijwilligerswerk en maatschappelijke organisaties -Meer ruimte voor actieve inbreng burgers in hun buurt -Hard optreden tegen overlast -Geweld (op grond van cultuur of religie) hard aanpakken - De positie van gemeenten versterken, met name in sociale domein (werk, soc zkr, awbz en jeugdzorg) -18 miljard bezuinigen 	<ul style="list-style-type: none"> -Zorg in de buurt -Brede scholen van 2-12 jaar van 7tot7 -Niet bezuinigen op welzijn -Kosten verhalen op werkgevers -9 miljard bezuinigen 	<ul style="list-style-type: none"> -Tegen marktwerking in de zorg -voor preventie in zorg, huiselijk geweld en vve, -welzijn wordt praktisch niet genoemd, vooral gericht op zorg, verpleegkundigen, buurtzorg -rol van gemeente bij transities awbz, wwnv, nauwelijks genoemd - tot 2015 10 miljard bezuinigen 	<ul style="list-style-type: none"> - grotere, krachtigere gemeenten - zorg dichtbij in de buurt (met anderhalvelijns instellingen) -leerrecht vanaf 2,5 jaar - 2 miljard extra investeringen in onderwijs -15 miljard bezuinigen in kabinetsperiode, daarna tot 29 miljard 	<ul style="list-style-type: none"> -24 miljard bezuinigen 	<ul style="list-style-type: none"> -Zo weinig mogelijk Europa. -21 miljard bezuinigen 	<ul style="list-style-type: none"> -CU wil 16 miljard bezuinigen tussen nu en 2015, terug naar een begrotingstekort van ongeveer 0,3% SGP wil de komende 8 jaar 29 miljard bezuinigen
Wmo (welzijn)	<ul style="list-style-type: none"> -Wijkaanpak weer oppakken, investeren in leefbaarheid wijken en dorpen. -Geld vrijmaken voor stadsvernieuwingsfondsen -Burgers moeten meer invloed krijgen op o.a. welzijn. Medezeggenschap van burgers over leefbare en veilige 	<ul style="list-style-type: none"> -Nieuwe vormen van financiering voor sociale projecten (social enterprises met investeringen door verzekeraars, woningcorporaties, pensioenfondsen en charitatieve instellingen) -Burgers als 'aandeelhouder' in maatschappelijke vraagstukken 	<ul style="list-style-type: none"> -Zorg lokaal organiseren door professionals en burgers, eigen kracht en buurtzorg, opvoedpoli. -Zorg en welzijn zoals ggz en amw hebben belangrijke rol bij voorkomen van ernstige gezondheidsproblemen -Redelijke eisen stellen aan 		<ul style="list-style-type: none"> -Zorg dichtbij met nieuwe vormen van zorginstellingen tussen eerste en tweede lijn (anderhalvelijns instellingen om specialistische zorg dichtbij in de buurt te brengen) -Meer verantwoordelijkheden welzijn en zorg 	<ul style="list-style-type: none"> -Budgetten voor wmo in vrijheid kunnen benutten, -Zorg in buurt goed en betaalbaar 	<ul style="list-style-type: none"> -Buurtzorg i.p.v. grootschalige thuiszorg. -Geen Europese aanbestedingen 	

¹ SGP en Christenunie hebben ieder een eigen verkiezingsprogramma. Ter wille van de leesbaarheid van de tabel zijn de beide programma's in één kolom opgenomen. Standpunten SGP zijn vetgedrukt

	<p>buurt.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Belonen van initiatieven van sociaal burgerschap (bijv. ouders die peuterspeelzaal in de wijk openen). -Meer ruimte voor de professional om hulpvraag integraal en met eigen kracht aan te pakken. -Instellen van jeugdcultuur fonds - Zowel landelijke als lokale ondersteuning 		<p>aanbesteding en vooral kleine organisaties kansen geven.</p> <ul style="list-style-type: none"> -‘Bezuinigen op welzijn is onverstandig’ -Inspraak versterken van burgers, wijkbudgetten en internetpanels -Meer aandacht voor probleemgezinnen 		<p>decentraliseren naar gemeenten</p>			
<p>Veiligheid, justitie en huiselijk geweld</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Geweld in afhankelijkheidsrelaties is onaanvaardbaar -Huiselijk geweld, vooral eerwraak aanpakken via preventie, signalering en opvang -Elke organisatie die werkt met kinderen, moet protocol kindermishandeling hebben. 	<ul style="list-style-type: none"> -Landelijk programma aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties voortzetten 	<ul style="list-style-type: none"> -Hulp en bestrijding van huiselijk geweld intensiveren -Daders behandeling bieden, opvangcapaciteit uitbreiden (voor mannen) 	<ul style="list-style-type: none"> -Griffierechten worden niet verhoogd. -Meer aandacht voor het voorkomen van huiselijk geweld en eerwraak -Ingezette beleid tegen ouderenmishandeling voortzetten 	<ul style="list-style-type: none"> -Vroeg signaleren van huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen 	<ul style="list-style-type: none"> -250 miljoen extra voor meer agenten op straat 	<ul style="list-style-type: none"> -Meldplicht bij ouderenmishandeling - Meer politie op straat 	<ul style="list-style-type: none"> -Burgernet moet worden uitgebreid. Via Burgernet kunnen burgers onmiddellijk misdrijven melden. -Bij jeugdcriminaliteit moet lik-op-stuk-beleid volgen, zoals het innemen van scooters en brommers -Elke buurt krijgt een eigen wijkagent, of gemeentelijke wijktoezichthouder, die direct aanspreekpunt is
<p>Onderwijs, voorschoolse educatie en Centra Jeugd & Gezin</p>	<ul style="list-style-type: none"> -VVE kansen voor kinderen met achterstanden vergroten - Betaalbaar houden van kinderopvang vooral in achterstandswijken -Verhogen opleidingseisen VVE leidsters 	<ul style="list-style-type: none"> -Schotten tussen school en opvang weghalen -Integratie tussen VVE en basisschool door vorming van een groep 0 voor 3 jarigen met een taal en ontwikkelingsachterstand -Stimuleren van brede dagarrangementen met 	<ul style="list-style-type: none"> -Bezuinigingen op passend onderwijs terugdraaien. -Schooluitval tegengaan door coaching en samenwerking met hulpverleners. -Gemeente en schoolbestuur maken afspraken omtrent segregatie, er 	<ul style="list-style-type: none"> -Tegengaan van segregatie in onderwijs door meer gemengde scholen en buurten, gemeenten maken daarvoor plannen -Investeren in opsporen van achterstanden zo vroeg mogelijk, leidsters daartoe 	<ul style="list-style-type: none"> -D66 heeft met succes bezuinigingen op passend onderwijs teruggedraaid -Expertise voor passend onderwijs mag niet verloren gaan -Speciale leeromgeving kan gecreëerd worden op Vmbo, Mbo, 	<ul style="list-style-type: none"> -Kinderen met taalachterstand verplicht naar voorschools onderwijs -Hervormingen in het speciaal onderwijs worden voortgezet 	<ul style="list-style-type: none"> -Geen centra voor jeugd en gezin -Geen bezuinigingen op passend onderwijs 	

	<ul style="list-style-type: none"> -Meer inzetten op CJG om alle doelgroepkinderen te bereiken (ouders hierbij betrekken) -In krimpgebieden alternatieve samenwerkingsmodellen onderwijs stimuleren, maatwerk in regelgeving -Gemengde scholen stimuleren -Onderwijswethouders meer doorzettingsmacht geven -Niet bezuinigen op passend onderwijs -Samenwerking tussen school, kinderopvang, cultuur en sport in brede school 	<p>aandacht voor cultuur en sport voor kinderen van 4 tot 12 jaar. De basisschool krijgt ruimte om zelf buitenschoolse opvang aan te bieden.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Stelselwijziging passend onderwijs heeft breed draagvlak. Met voldoende middelen om kwetsbare jongeren te ondersteunen. 	<p>komt centraal aanmeldpunt voor scholen.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Versterken VVE -Landelijk aanbod van voorschoolse programma's om achterstanden bij peuters te bestrijden. -Crèches en peuterspeelzalen gaan samen om segregatie tegen te gaan 	<p>opleiden</p> <ul style="list-style-type: none"> -Terugdraaien bezuinigingen op passend onderwijs -Jongeren zonder startkwalificatie krijgen begeleiding en ondersteuning of dagbesteding -Subsidies aan po-raad, mbo-raad, hbo-raad worden afgeschaft -Kinderopvang moet betaalbaar zijn en goede kwaliteit hebben, inspectie daarop -Lichte opvoedingsondersteuning in de buurt, en directe doorverwijzing zonder zware indicatieregelingen 	<p>maar ook Havo en Vwo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderen vanaf 2,5 jaar krijgen recht om te leren (VVE of 0-groep met minimaal 1 Hbo- begeleider) - Signalering en aanpak van (taal)achterstand bij peuters -Brede scholen met breed aanbod van kinderopvang, VVE, buitenschoolse opvang, sport en cultuur. -Voor kinderen met taalachterstand schakelklassen, zomercursussen, buddyprojecten, of taalcoaching 			
Jongeren en jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> -Tegengaan van schooluitval, meer inzetten op begeleiding student en school -Initiatieven voor werkscholen stimuleren -Meer vakmensen in de frontlinie (straatcoaches) en hen beter betalen -Jeugdzorg onder regie van gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> -Straffe aanpak van kindermishandeling -Doorzetten van decentralisatie jeugdzorg 	<ul style="list-style-type: none"> -Niet bezuinigen op jongerenorganisaties en sportverenigingen -Spoedig overhevelen van jeugdzorg naar gemeenten -Jeugdspecialisten inzetten voor integrale hulp -Initiatieven met jongeren om jongerenoverlast te voorkomen, voorzetten 	<ul style="list-style-type: none"> -Jeugdzorg gaat waar mogelijk naar gemeenten, hulp in laagdrempelige wijkcentra -Er komt meer jongerenwerk in de buurt 	<ul style="list-style-type: none"> -Steun voor transitie jeugdzorg naar gemeenten, inclusief glasheldere kwaliteitseisen 	<ul style="list-style-type: none"> -Regie jeugdzorg bij gemeenten, verbindingen met sport en onderwijs -Meldpunt voor kindermishandeling en misbruik. -Voor risico-gezinnen 1 begeleider 	<ul style="list-style-type: none"> -Werkplicht voor bijstandsjongeren 	
Kinderopvang						<ul style="list-style-type: none"> -Meer vormen van kinderopvang en minder regels 	<ul style="list-style-type: none"> -Geen bezuinigingen 	
PGB	<ul style="list-style-type: none"> -Handhaven zonder voorwaarden 	<ul style="list-style-type: none"> -In de vorm van trekkingsrecht 	<ul style="list-style-type: none"> -Handhaven zonder voorwaarden 	<ul style="list-style-type: none"> -Handhaven onder voorwaarden 	<ul style="list-style-type: none"> -Handhaven, ook voor mensen met alleen begeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> -Wettelijke regeling PGB voor mensen met noodzaak voor complexe en langdurige zorg 	<ul style="list-style-type: none"> -Niet genoemd 	<ul style="list-style-type: none"> -Handhaven in de vorm van een voucher/pvb/integraal participatiebudget /

								handhaven PGB
Scheiden wonen en zorg/ extramuralisering	-Doorzetten	-Doorzetten	-Doorzetten	-Niet genoemd	-Doorzetten, wonen en service betalen mensen zelf.	-Doorzetten	-Geen scheiding wonen en zorg, verzorgingshuizen moeten blijven	-Doorzetten m.u.v. GGZ; keuze voor intramuraal moet mogelijk blijven -Niet genoemd
Decentralisatie begeleiding	-Handhaven met landelijke richtlijnen	-Handhaven	-Niet expliciet benoemd	-Geen decentralisatie, wel rol voor gemeenten in organisatie van zorg	-Handhaven	-Handhaven	-Niet genoemd	-Handhaven onder voorwaarde dat gemeenten meer bestuurskracht ontwikkelen./ -Handhaven
Decentralisatie persoonlijke verzorging en verpleging	-Ja, met landelijke richtlijnen	-Korter dan 1 jaar naar Zvw rest blijft in AWBZ	-AWBZ-zorg gaat of naar gemeenten of naar Zvw, niet gespecificeerd	-Blijft in AWBZ	-Ja, intramurale pv en vp naar Zvw	-Pv naar Wmo en verzekerbare zorg uit AWBZ naar Zvw	-Niet genoemd	-Niet genoemd -Niet genoemd
Alfahulpen/HH medewerkers	-In vaste dienst/betere beloning	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd -Niet genoemd
Specifieke uitkering HH Preventie	-Nee	-Nee	-Nee	-Ja	-Nee	-Nee	-Nee	-Nee -Nee
	-Effectieve preventie in het basispakket	- Nationale agenda maken voor gezonder Nederland	-Actief preventiebeleid door wet en regelgeving bij roken en obesitas	-Opnemen in basispakket (maar wat is niet uitgewerkt)	-Dieetadvisering en stoppen van roken cursussen in basispakket, rollator eruit	-Geen hogere premies voor ongezond gedrag -Overheid moet voorlichting geven over gezonde keuzen	-Niet genoemd	-Consultatiebureaus voor ouderen; premiekorting bij deelname aan bv. onderzoeken; programma's voor gezond gedrag en voeding in basispakket -Meer inzetten op preventie en bevorderen gezonde levensstijl
Maatschappelijke opvang	-Meer inzetten op kleinschalige opvang en ambulante begeleiding		-Meer opvang voor slachtoffers huiselijk geweld	-Gemeente wordt verantwoordelijk voor sluitende opvang daklozen, en opvang ex-patiënten GGZ-instellingen				
Asiel en inburgering		-Meer werk maken van inburgering -Inburgeraars moeten startkwalificatie behalen -Meer nadruk op verantwoordelijkheden richting		-Inburgering wordt maatwerk, dicht in de buurt, in de wijk, gratis voor wie het afmaakt -Meer psychische hulp voor asielzoekers, met name voor	-Werken is drijvende kracht achter geslaagde integratie. Immigranten leren de taal, halen een diploma en zoeken een baan. -Grondrechten	-Maatwerk bij inburgeringscursus	-Tegengaan islamisering	-Het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie stelt dat het onderlinge vertrouwen verder moet groeien en dat 'ons land daarom nu niet gebaat [is] bij

		samenleving		kinderen	zoals gelijkheid van homo's maken deel uit van inburgerings-examen. -Schrappen van regel van intrekking verblijfsvergunning bij niet slagen voor inburgeringscursus			grootschalige immigratie'.
Schulden	-Meer inzetten op preventie van schulden bij jongeren via Nibud -Meer inzetten op kid en armoede, o.a. via sportfondsen -Meer aandacht voor multiprobleemgezinnen qua zorg, opvoeding en schulden		-Kredietverstrekkers gaan meebetalen aan schuldhulp -Meer aandacht voor multiprobleemgezinnen qua zorg, opvoeding en schulden	-Meer kwaliteitseisen stellen aan schuldhulpverlening		-Ondernemers moeten makkelijker schulden kunnen vorderen	-Opkomen voor mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. -Maximaal 1 x gebruikmaken van schuldsanering	
Werk	-Er komt een individueel budget voor begeleiding van langdurig werklozen naar werk -Nieuwe werknaarwerkregelingen ook voor ouderen -Werkgevers betalen eerste 6 maanden ww -Grote bedrijven en overheden moeten 5 % gehandicapten/langdurig werklozen in dienst nemen, anders boete - Wwnv wordt ingevoerd -Meer rechten en zekerheden voor ZZP'ers.	-Voortbouwen op de gedachte achter de Wet werk naar vermogen -Gemeenten krijgen vrijheid om regelingen werk, ondersteuning, vervoer e.d. op samenhangende wijze in te zetten om participatie te bevorderen -Pleidooi voor sociaal akkoord met werkgevers en vakbonden over meer stage en arbeidsplaatsen voor mensen met een beperking	-Ook ZZP'ers hebben sociale rechten -Mensen vooral van werk naar werk begeleiden -Overheden verplichten meer ouderen en gehandicapten in dienst te nemen -Harde afspraken over mensen met afstand tot arbeidsmarkt. Hier-voor leerwerkbedrijven inrichten -Er komt een nieuwe wet werk en zekerheid, na een jaar ww toeleiding naar werk, alle regelingen hierin opnemen	-Sociale werkplaatsen blijven beschut werk bieden, niet dwingen en niet onder sociaal minimum laten werken. Werkgevers stimuleren Wsw-ers in dienst te nemen. -Gemeenten krijgen kans meer leerwerkbedrijven op te richten -Wajongers meer kansen geven, jobcoaches instellen voor overgang van school naar arbeidsmarkt -Overheden en grote bedrijven meer mensen met		-Eén participatiewet	-Geen bezuinigingen op sociale werkplaatsen. Wwnv niet invoeren.	

				beperkingen in dienstnemen, hiervoor komt wettelijke regeling -Werken met behoud van uitkering blijft mogelijk, 3 maanden, bij volwaardig werk, ook volwaardig loon				
Mantelzorgondersteuning	-Aandacht voor draagkracht mantelzorger	-Professionals moeten mantelzorgers meer ruimte geven	-Betere ondersteuning door gemeenten	-Casemanager voor mensen met dementie, meer thuiszorg en meer respijtzorg	-Inzetten van casemanagers bij m.n. dementie	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Versterking is nodig, respijtzorg; betere informatie voorziening/ -Fiscale aftrekpost voor mantelzorgers
Palliatieve zorg	-Niet genoemd	-Meer aandacht is nodig	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-In het basispakket Zvw opnemen/ -Idem voor SGP
Ontschotten van budgetten voor wmo wwv en sw	-Ja	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd, wel ontschotting in budget Zvw	-Niet genoemd	-Niet genoemd
Rol CIZ	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Een onafhankelijke. indicatiestelling voor zorg, onderwijs, werk en inkomen	-Afschaffen, huisarts en wijkverpleegkundige gaan indiceren	-Afschaffen CIZ door nauwkeurige omschrijving van rechten	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Eén integrale indicatiestelling, zorgprofessionals krijgen grotere rol -Niet genoemd
Eerstelijnszorg	-Introductie van basiszorg op basis van regionaal budget	-Beschikbaar in de buurt	-Zorg in wijk en buurt centraal	-Schaalverkleining en in de buurt	-Basiszorg in de buurt inclusief GGZ; huisarts spil en poortwachter, andere financiering, anderhalve eerstelijns (invliegen van specifieke deskundigheid in eerstelijns), investeren in wijkverpleegkundigen	-Huisarts als spil en poortwachter, samen met praktijkondersteuners en wijkverpleegkundigen	-Buurtzorg i.p.v. grootschalige thuiszorg	-Zorg in de buurt, versterken eerste lijn, minder tweedelijns, teams van verzorgende en verpleegkundigen die in buurt zorg verlenen -Idem voor SGP
Clientondersteuning	-Geen uitspraak	-Geen uitspraak	-Geen uitspraak	-Geen uitspraak	-Geen uitspraak	-Onafhankelijke clientondersteuning in Wmo en langdurige zorg	-Geen uitspraak	-Geen uitspraak -Geen uitspraak
Marktwerking in	-Geen	-Geen uitspraak	-Geen	-Stopzetten en op	-Vergroten ruimte	-Langetermijn-	-Minder	-Terughoudend-

de zorg	commerciële verzekeraars		commerciële verzekeraars	termijn terugdraaien	vrije prijzen tot 70%, zorgaanbieders mogen winst-uitkering en privaat kapitaal benutten	investeerdere moeten kunnen investeren in ziekenhuizen/ geen fusies tussen zorgverzekeraars en aanbieders	management in de zorg en regelarme zorginstellingen; geen fusies	heid, geen winstuitkering -Geen uitspraak
Eigen bijdragen	-Geen eb voor de GGZ, voor huisarts, geen liggeld voor ziekenhuis	-Geen eb voor de huisarts	-Geen eb voor de GGZ en geen regio binding in de MO	-Geen eb voor de GGZ	-Lagere eb voor GGZ maar voor lichte GGZ wel eb -Geen medicalisering van pech	-Geen eb voor GGZ of ligdagen in ziekenhuizen/ huisarts wel onder eigen risico	-Geen verhoging van eigen bijdrage of eigen risico Zvw -Rollator blijft in het pakket	-Inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor intramuraal verblijf, zorgsparen voor voorzieningen die bij het leven horen -Niet genoemd
Sport (in relatie tot gezondheid)	-Belangrijk -Jantje-Betonnorm voor sport invoeren, in elke buurt, dorp -Sport voor jongeren, ook tegen overgewicht	-Belangrijk	-Belangrijk	-Belangrijk Investeren in breedte sport	-Sport op school en in de buurt bevorderen	-Sport is belangrijk zoek verbinding school, sportvereniging, buurt en bso -Stimuleren van sport en bewegen bij ouderen	-Niet genoemd	-Niet genoemd -Sport belangrijk voor de gezondheid
Verslaafden/ Maatschappelijke opvang	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Voldoende gebruikersruimten en medische heroïneverstrekking	-Geen uitspraak	-Geen uitspraak	-Sluitend netwerk voor mo; ruimte voor levensbeschouwelijke diversiteit -Nazorg ex-gedetineerden verbeteren -Niet genoemd
Kwaliteitscriteria	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Niet genoemd	-Gemeente is verantwoordelijk om ze op te stellen	-Rol gemeente niet benoemd	-Meer bevoegdheden en gezag voor de Inspectie	-Kwaliteit in zorg beter zichtbaar maken -Niet genoemd